



# VDAB SECTORRAPPORT

## SECTOR HORECA & TOERISME





samen sterk voor werk

# SECTORRAPPORT

## HORECA EN TOERISME

**VOORJAAR 2012**



3 - 4	VDAB Sectorrapporten: Inleiding
5 - 6	Binnenlandse werkgelegenheid: Situering van de sector
7 - 8	Loontrekkende werkgelegenheid: Subsector en regio
9 - 10	Loontrekkende werkgelegenheid: Geslacht
11 - 12	Loontrekkende werkgelegenheid: Leeftijd
13 - 14	Loontrekkende werkgelegenheid: Arbeidsregime
15 - 16	Jobs: Statuut
17 - 18	Jobs: Jobcreatie en jobdestructie
19 - 20	Jobs: Loontrekkende jobs
21 - 22	Bedrijven: Vestigingsgrootte
23 - 26	Vacatures: Ontvangen door VDAB
27 - 28	Knelpuntberoepen: Knelpuntvacatures
29 - 30	Remediëring: Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming (IBO)
31 - 32	Bijlage: NACE-codes

# VDAB Sectorrapporten

## Inleiding

### Invalshoek

Deze sectorrapporten vertrekken van de vraagzijde van de arbeidsmarkt. We brengen de tewerkstelling in Vlaanderen per sector in kaart en bekijken de kenmerken.

De sectorindeling is gebaseerd op de NACE-classificatie van 2008 die ondernemingen indeelt volgens economische activiteiten. Op die manier wijken we dus af van de indeling in paritaire comités die op werknemersniveau zijn gedefinieerd. Eén onderneming kan werknemers uit diverse paritaire comités tewerkstellen, terwijl de werknemers uit éénzelfde paritair comité in diverse economische activiteiten aan de slag kunnen zijn. Beide indelingen zijn zo verschillend dat ook de cijfers niet vergelijkbaar zijn.

Voor een sectorrapportering op basis van paritair comité verwijzen we naar de rapporten van het Departement Werk en Sociale Economie <http://www4dar.vlaanderen.be/sites/svr/Pages/2012-02-06-WSE.aspx>

In onze sectorindeling worden aanverwante activiteiten gegroepeerd. Op het eind van elk sectorrapport staan de opgenomen activiteiten opgelijst.

### Databronnen

In dit rapport wordt gebruik gemaakt van cijfers die beschikbaar worden gesteld in de **Vlaamse Arbeidsrekening van het Steunpunt Werk en Sociale Economie in samenwerking met het Departement WSE**. Het gaat dus om verwerkte cijfers van diverse sociale zekerheidsinstellingen (vb. RSZ, RSZPPO, RSVZ...). Daarnaast publiceren we ook cijfers van de **VDAB** zelf.

Er is de voorkeur gegeven aan **administratieve data** eerder dan cijfers die gebaseerd zijn op enquêtes zoals de Enquête naar de Arbeidskrachten.

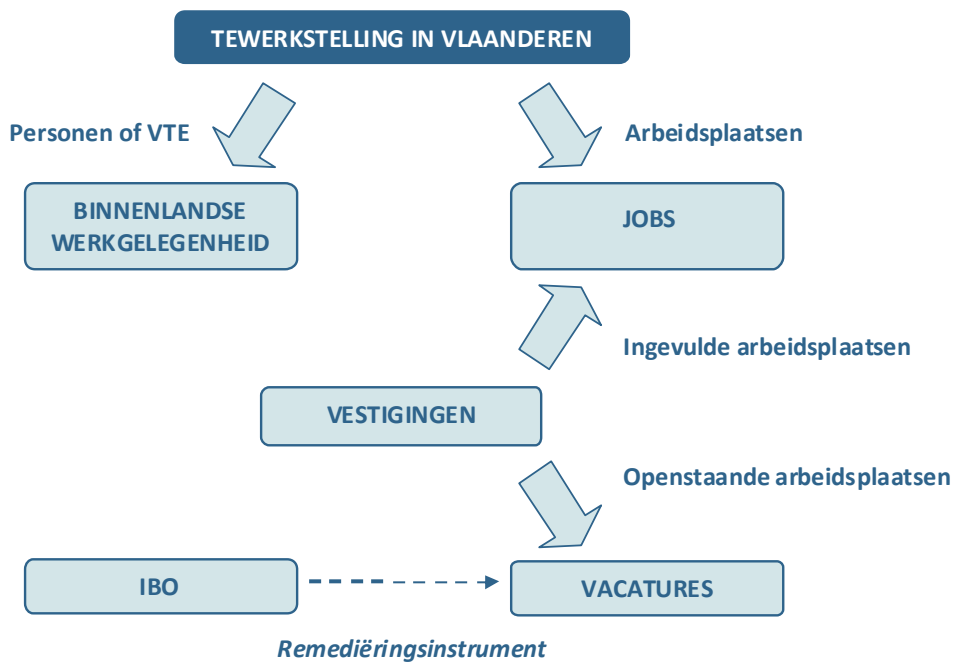
### Structuur van het sectorrapport

Figuur 1 toont hoe het rapport is opgebouwd. De tewerkstelling kan uitgedrukt worden in het aantal personen dat in Vlaanderen tewerkgesteld wordt nl. de **binnenlandse werkgelegenheid**, of het aantal arbeidsplaatsen dat er in Vlaanderen is nl. de **jobs**.

Deze jobs zijn de ingevulde arbeidsplaatsen in de Vlaamse **vestigingen**. We spreken hier bewust over vestigingen en niet over bedrijven of ondernemingen. Een onderneming met vestigingen in Vlaanderen kan haar hoofdzetel hebben in Brussel.

De openstaande arbeidsplaatsen worden uitgedrukt in **vacatures**. Eén van de remediëringinstrumenten die VDAB hanteert om werkzoekenden aan het werk te krijgen is de **Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming (IBO)**.

**Figuur 1** Structuur van het sectorrapport



**Regionale verdeling**

In het rapport zijn de cijfers ook beschikbaar gesteld op regionaal niveau. Resoc staat voor Regionaal Sociaaleconomisch Overlegcomité. Dit comité groepeerde de sociale partners van de regionale SERR (Sociaal-Economische Raad van de Regio) samen met vertegenwoordigers van de lokale besturen (gemeenten en provincie). Voor Resoc Limburg is er gekozen om verder uit te splitsen naar streektafels omdat de regio anders te ruim is. Deze streektafels zijn er trouwens ook gekomen om de betrokkenheid van de lokale besturen te verhogen. Ze kunnen er werken aan streekgebonden knelpunten inzake sociale economie die door de provinciale RESOC-werking ondersteund worden.

**Vlaams rapport**

Naast de rapportering op sectorniveau is er ook een Vlaams rapport waarin de cijfers voor de gehele economie zijn opgenomen en de sectoren worden gebenchmarkt. Er is bewust gekozen om de Vlaamse cijfers niet telkens op te nemen in de sectorrapporten.

# BINNENLANDSE WERKGELEGENHEID

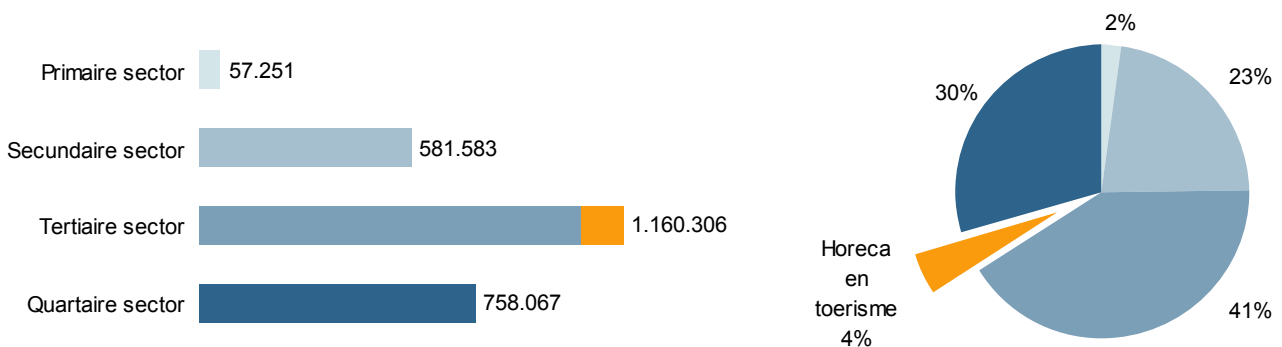
## Situering van de sector

### Wat betekent deze indicator?

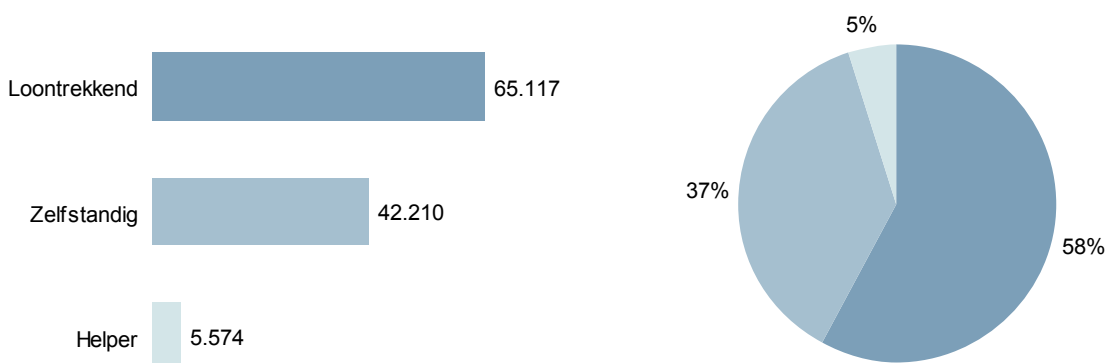
De binnenlandse werkgelegenheid heeft betrekking op de arbeid die wordt ingezet in de Vlaamse vestigingen. De binnenlandse werkgelegenheid kan bijgevolg worden omschreven als het totale aantal personen (vanaf 15 jaar) dat een hoofdjob heeft in Vlaanderen. Ook studenten, PWA'ers behoren hiertoe.

Ter verduidelijking, de werkende bevolking is de som van de binnenlandse werkgelegenheid en het saldo grensarbeid.

*Figuur 2 Werkgelegenheid in Vlaanderen: Indeling naar hoofdsector en aandeel sector (2009)*



*Figuur 3 Werkgelegenheid in de sector: Indeling naar statuut (2009)*

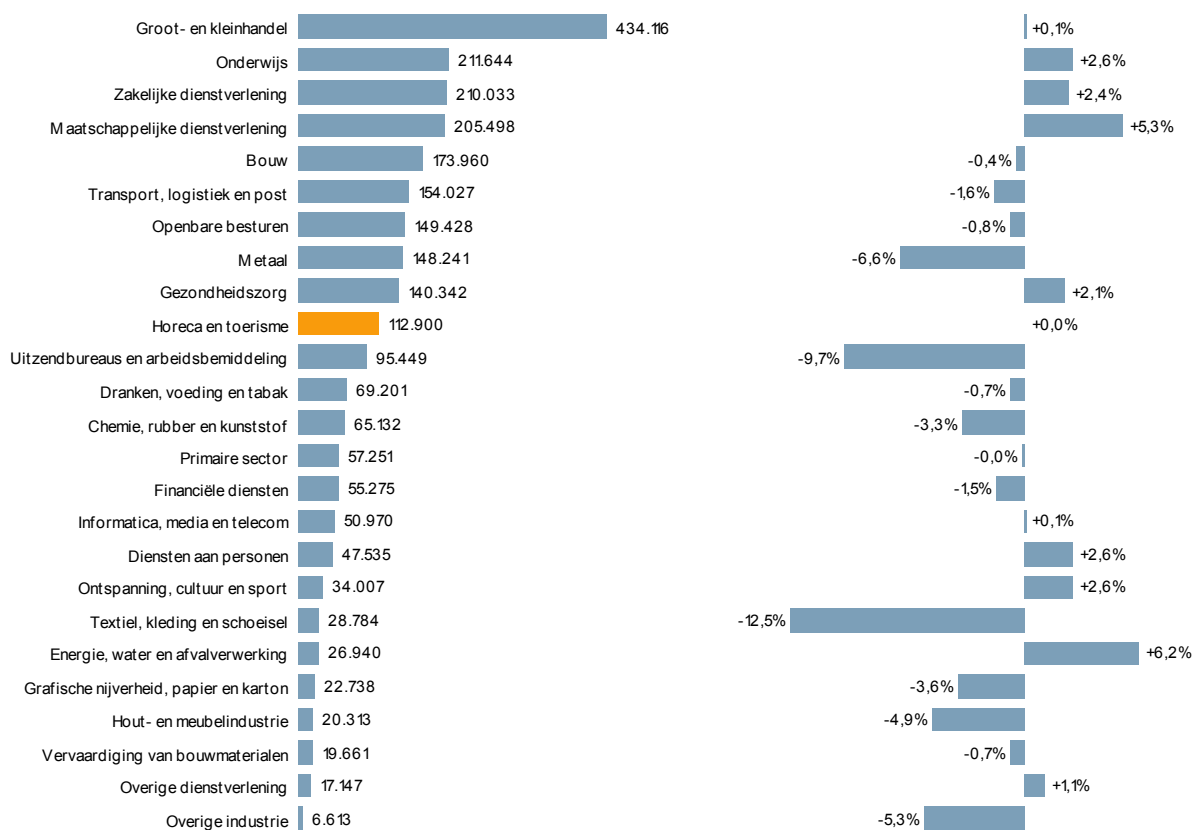




Met bijna 113.000 werknemers behoort de sector horeca en toerisme tot de middenmoot van de Vlaamse economie op vlak van werkgelegenheid. De sector neemt ook ongeveer één tiende van de werkgelegenheid van de tertiaire sector in. Bij een kleine 6 op 10 gaat het om loontrekkende werkgelegenheid.

Ondanks de crisis kende de werkgelegenheid in de sector in 2009 een status quo tegenover 2008.

**Figuur 4** Werkgelegenheid in Vlaanderen: Indeling naar sector en evolutie (jaargemiddelde 2009 t.o.v. 2008)



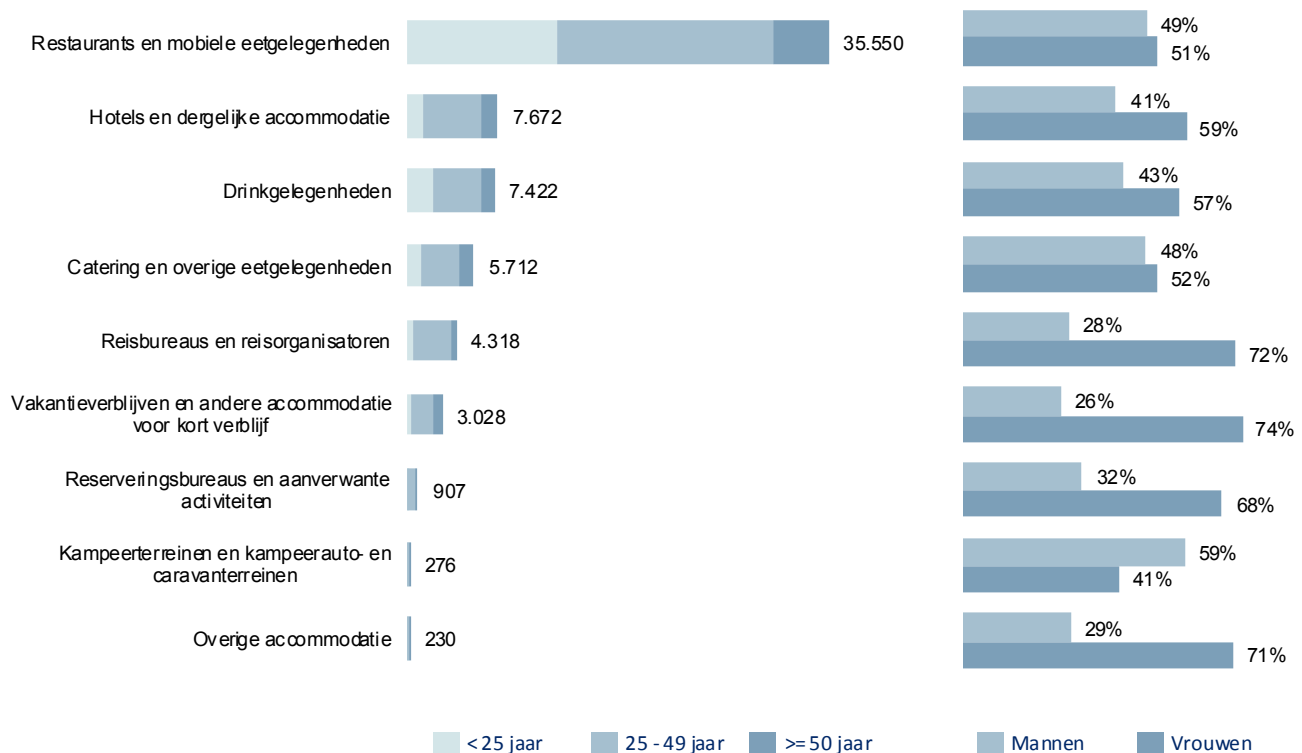
# LOONTREKKENDE WERKGELEGENHEID

## Subsector en regio

### Wat betekent deze indicator?

De loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid betreft alle personen vanaf 15 jaar en ouder met een job die in loonverband wordt uitgevoerd.

**Figuur 5** Loontrekkende werkgelegenheid in Vlaanderen: Indeling naar leeftijd en geslacht: 9 belangrijkste subsectoren binnen de sector (2009)



Veruit de belangrijkste activiteit betreft restaurants en mobiele eetgelegenheden. Opvallend is het grote aandeel jongeren dat hierin tewerkgesteld is tegenover een klein aandeel ouderen. Mannen en vrouwen zijn quasi gelijk verdeeld. Op de tweede plaats komen de hotels en dergelijke accommodatie gevolgd door drinkgelegenheden, waar de vrouwen duidelijk de meerderheid van de tewerkstelling uitmaken.

Qua restaurants en mobiele eetgelegenheden is regio Antwerpen koploper qua tewerkstelling, gevolgd door Brugge op plaats 2 en Gent op de derde plaats. Qua hotels liggen de verhoudingen anders. De provincie West-Vlaanderen scoort het best, niet enkel dankzij Brugge maar ook de Westhoek en Oostende.

**Figuur 6** Loontrekkende werkgelegenheid in Vlaanderen: Indeling naar Resoc:  
9 belangrijkste subsectoren binnen de sector (2009)

	Restaurants en mobiele eetgelegenheden	Hotels en dergelijke accommodatie	Drinkgelegenheden	Catering en overige eetgelegenheden	Reisbureaus en reisorganisatoren	Vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf	Reserveeringsbureaus en aanverwante activiteiten	Kampeerterreinen en kampeerauto- en caravanterreinen	Overige accommodatie
Antwerpen	8.289	1.267	1.402	805	710	187	125	7	46
Mechelen	1.473	161	360	216	533	27	47	0	1
Turnhout	2.261	224	543	532	83	267	55	26	6
<b>Prov. Antwerpen</b>	<b>12.023</b>	<b>1.652</b>	<b>2.305</b>	<b>1.553</b>	<b>1.326</b>	<b>481</b>	<b>227</b>	<b>33</b>	<b>53</b>
Halle-Vilvoorde	2.769	913	248	1.464	545	42	17	3	20
Leuven	2.343	306	574	429	304	16	38	2	68
<b>Prov. Vlaams-Brabant</b>	<b>5.112</b>	<b>1.219</b>	<b>822</b>	<b>1.894</b>	<b>849</b>	<b>57</b>	<b>55</b>	<b>5</b>	<b>88</b>
Brugge	3.185	1.447	624	138	158	158	155	21	10
Westhoek	1.753	595	238	78	37	322	58	39	0
Zuid-West-Vlaanderen	1.174	247	479	375	93	8	3	1	4
Oostende	1.506	560	228	41	545	417	53	93	0
Midden-West-Vlaanderen	699	80	195	206	76	4	23	0	0
<b>Prov. West-Vlaanderen</b>	<b>8.317</b>	<b>2.928</b>	<b>1.764</b>	<b>838</b>	<b>908</b>	<b>908</b>	<b>292</b>	<b>155</b>	<b>14</b>
Zuid-Oost-Vlaanderen	1.246	88	270	314	138	18	15	12	26
Dender-Waas	1.719	125	414	180	101	17	30	7	0
Gent en rand	2.411	678	634	331	744	30	75	10	9
Meetjesland-Leiestreek	743	99	268	110	25	45	17	0	0
<b>Prov. Oost-Vlaanderen</b>	<b>6.120</b>	<b>990</b>	<b>1.586</b>	<b>936</b>	<b>1.008</b>	<b>110</b>	<b>136</b>	<b>28</b>	<b>36</b>
Midden-Limburg	1.490	489	279	288	95	98	94	31	5
West-Limburg	512	70	104	42	23	3	19	0	5
Zuid-Limburg	996	70	307	88	27	18	30	0	16
Noord-Limburg	513	79	124	45	38	1.292	20	8	11
Maasland	467	175	133	28	43	62	35	16	2
<b>Prov. Limburg</b>	<b>3.978</b>	<b>883</b>	<b>946</b>	<b>492</b>	<b>226</b>	<b>1.472</b>	<b>198</b>	<b>55</b>	<b>39</b>
<b>Vlaanderen</b>	<b>35.550</b>	<b>7.672</b>	<b>7.422</b>	<b>5.712</b>	<b>4.318</b>	<b>3.028</b>	<b>907</b>	<b>276</b>	<b>230</b>

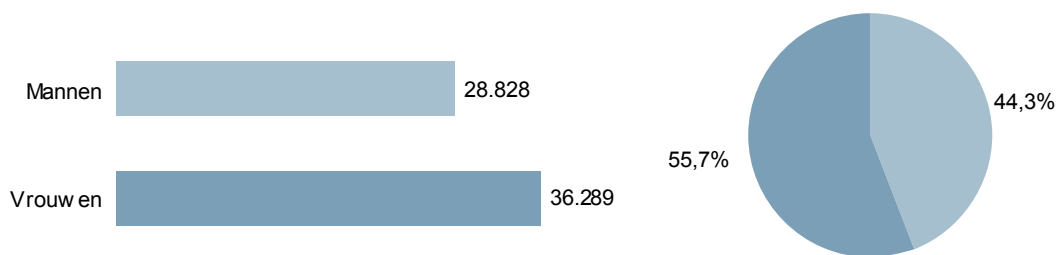
# LOONTREKKENDE WERKGELEGENHEID

## Geslacht

### Wat betekent deze indicator?

De loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid betreft alle personen vanaf 15 jaar en ouder met een job die in loonverband wordt uitgevoerd. Hier wordt de loontrekkende werkgelegenheid onderverdeeld naar geslacht.

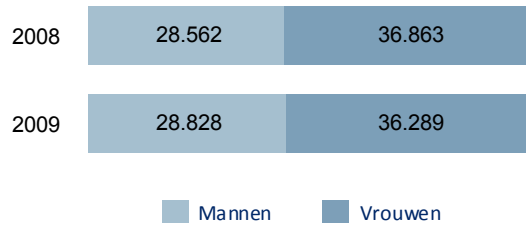
**Figuur 7** Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar geslacht (2009)



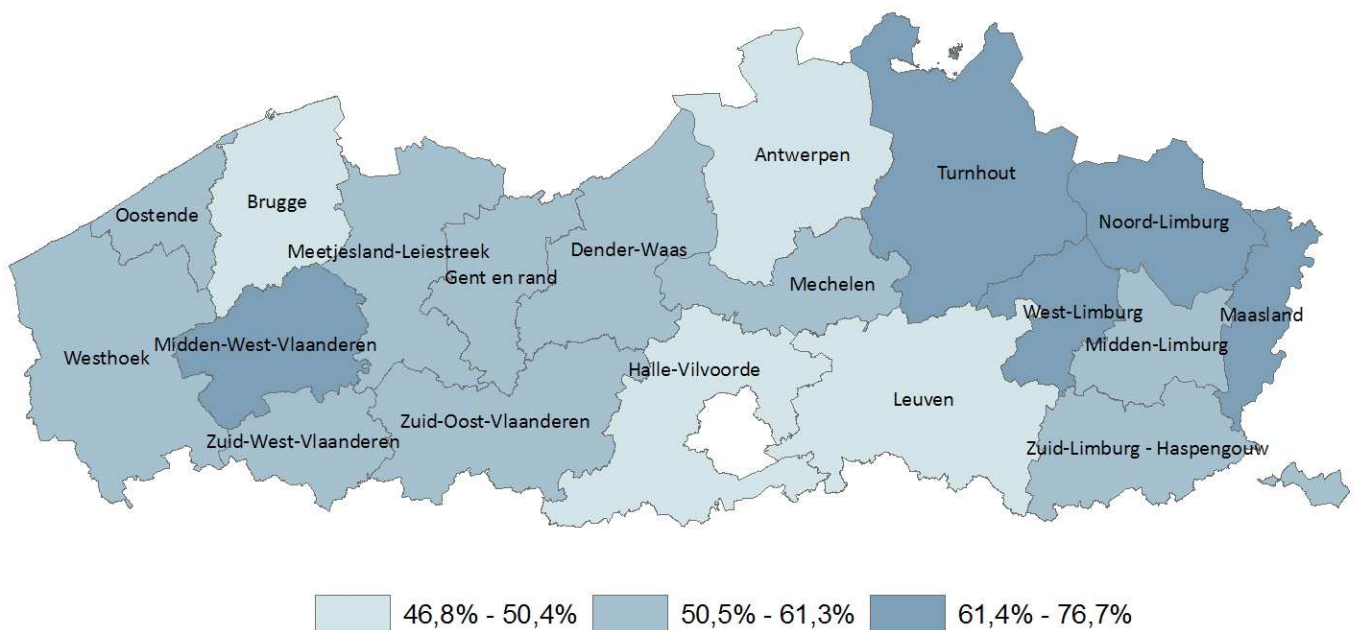
**Figuur 8** Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar geslacht en Resoc (2009)

	Mannen	Vrouwen
Antwerpen	6.371	6.466
Mechelen	1.153	1.664
Turnhout	1.424	2.574
<b>Prov. Antwerpen</b>	<b>8.948</b>	<b>10.705</b>
Halle-Vilvoorde	3.203	2.818
Leuven	2.032	2.049
<b>Prov. Vlaams-Brabant</b>	<b>5.234</b>	<b>4.867</b>
Brugge	3.029	2.868
Westhoek	1.346	1.774
Zuid-West-Vlaanderen	926	1.457
Oostende	1.394	2.048
Midden-West-Vlaanderen	466	817
<b>Prov. West-Vlaanderen</b>	<b>7.160</b>	<b>8.963</b>
Zuid-Oost-Vlaanderen	958	1.170
Dender-Waas	1.011	1.582
Gent en rand	2.139	2.783
Meetjesland-Leiestreek	548	760
<b>Prov. Oost-Vlaanderen</b>	<b>4.656</b>	<b>6.295</b>
Midden-Limburg	1.122	1.748
West-Limburg	270	509
Zuid-Limburg	602	952
Noord-Limburg	496	1.631
Maasland	340	620
<b>Prov. Limburg</b>	<b>2.830</b>	<b>5.459</b>
<b>Vlaanderen</b>	<b>28.828</b>	<b>36.289</b>

**Figuur 9** Evolutie loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar geslacht en jaar



**Figuur 10** Aandeel **vrouwen** in de loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar Resoc (2009)



Vrouwen maken bijna 6 op 10 van de tewerkstelling in de sector horeca en toerisme uit. De regionale verschillen zijn aanzienlijk. In Brugge, Antwerpen, Halle-Vilvoorde en Leuven is de verdeling tussen mannen en vrouwen ongeveer gelijk.

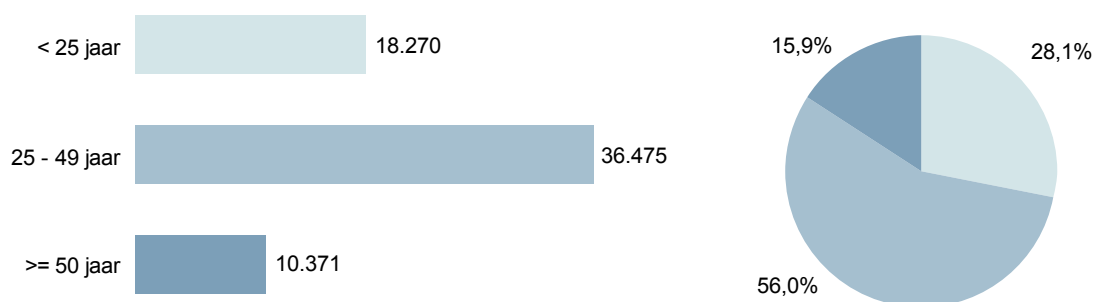
# LOONTREKKENDE WERKGELEGENHEID

## Leeftijd

### Wat betekent deze indicator?

De loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid betreft alle personen vanaf 15 jaar en ouder met een job die in loonverband wordt uitgevoerd. Hier wordt de loontrekkende werkgelegenheid onderverdeeld naar leeftijd.

**Figuur 11** Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar leeftijdscategorie (2009)

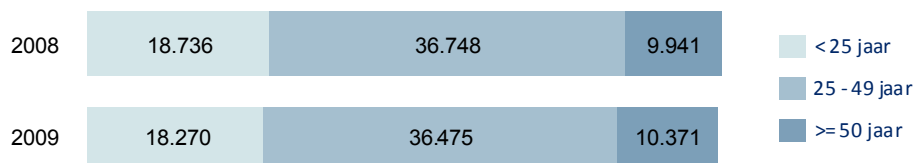


**Figuur 12** Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar leeftijdscategorie en Resoc (2009)

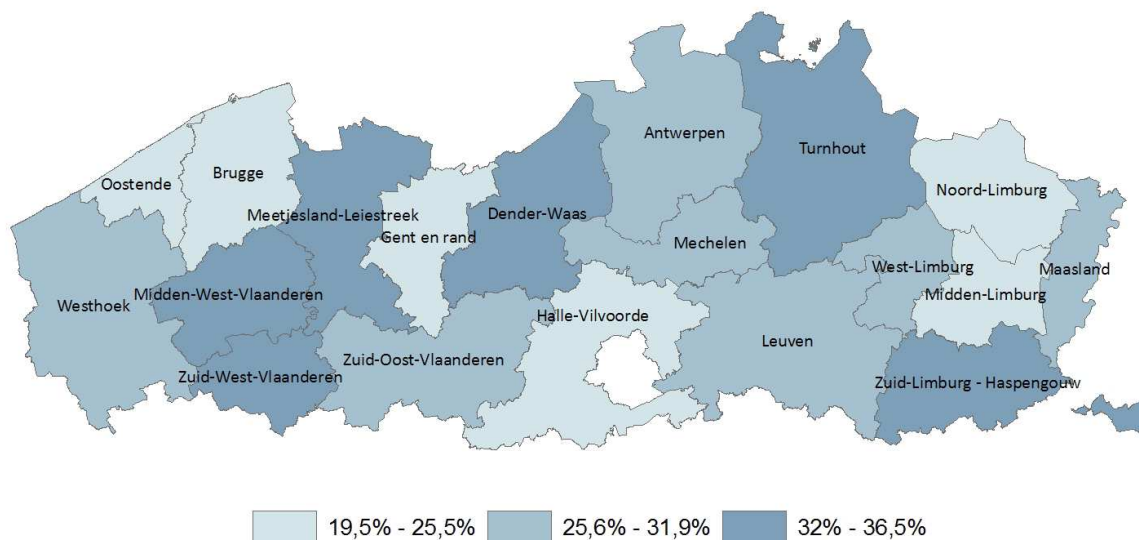
	< 25 jaar	25 - 49 jaar	>= 50 jaar
Antwerpen	3.852	7.177	1.809
Mechelen	810	1.551	456
Turnhout	1.337	1.933	729
<b>Prov. Antwerpen</b>	<b>5.999</b>	<b>10.660</b>	<b>2.994</b>
Halle-Vilvoorde	1.287	3.831	902
Leuven	1.170	2.287	624
<b>Prov. Vlaams-Brabant</b>	<b>2.457</b>	<b>6.118</b>	<b>1.526</b>
Brugge	1.427	3.493	977
Westhoek	997	1.622	501
Zuid-West-Vlaanderen	832	1.138	413
Oostende	673	2.122	648
Midden-West-Vlaanderen	446	619	217
<b>Prov. West-Vlaanderen</b>	<b>4.374</b>	<b>8.994</b>	<b>2.756</b>
Zuid-Oost-Vlaanderen	663	1.152	313
Dender-Waas	893	1.278	421
Gent en rand	1.253	3.097	572
Meetjesland-Leiestreek	477	643	187
<b>Prov. Oost-Vlaanderen</b>	<b>3.287</b>	<b>6.170</b>	<b>1.493</b>
Midden-Limburg	711	1.630	530
West-Limburg	235	385	159
Zuid-Limburg	523	764	266
Noord-Limburg	420	1.231	477
Maasland	266	524	170
<b>Prov. Limburg</b>	<b>2.153</b>	<b>4.534</b>	<b>1.602</b>
<b>Vlaanderen</b>	<b>18.270</b>	<b>36.475</b>	<b>10.371</b>

Bijna 3 op 10 in de sector horeca en toerisme is jonger dan 25 jaar. Noorden West-Limburg kennen een oudere leeftijdsstructuur dan de andere regio's. In Midden- en Zuid-West-Vlaanderen, Meetjesland-Leiestreek, Dender-Waas, Turnhout en Zuid-Limburg - Haspengouw is het aandeel jongeren in de sector het grootst.

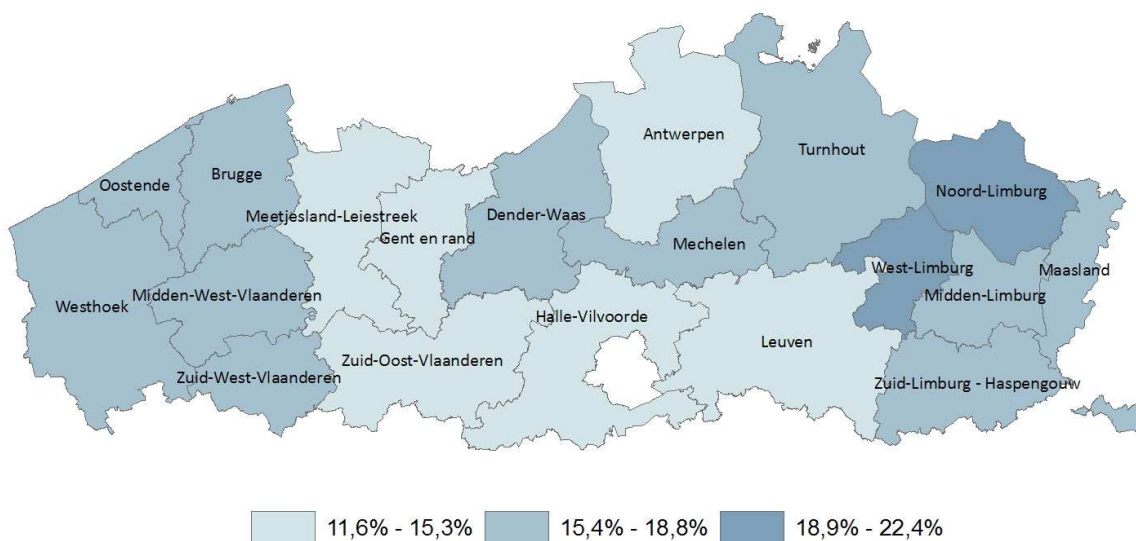
**Figuur 13** Evolutie totale loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar leeftijdscategorie en jaar



**Figuur 14** Aandeel <25 jarigen in de loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar Resoc (2009)



**Figuur 15** Aandeel >=50 jarigen in de loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar Resoc (2009)



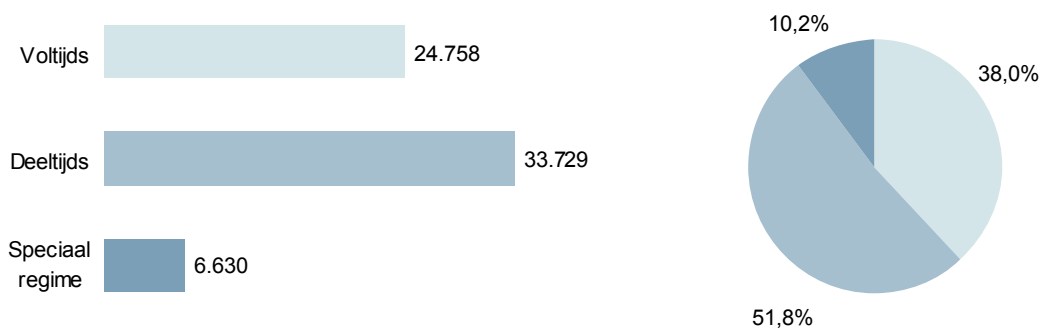
# LOONTREKKENDE WERKGELEGENHEID

## Arbeidsregime

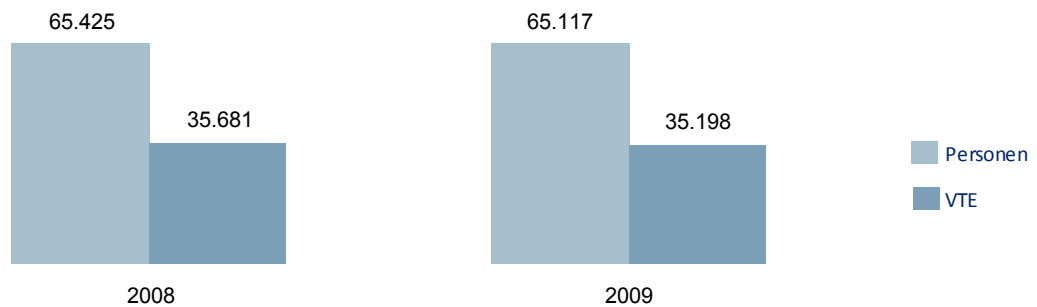
### Wat betekent deze indicator?

Op basis van het arbeidsregime van de loontrekkende binnenlandse werkgelegenheid kan het aantal voltijdse equivalenten (VTE) afgeleid worden. Dit geeft het arbeidsvolume aan binnen de sector, waardoor deze indicator beter geschikt is als vergelijkingsbasis tussen verschillende sectoren.

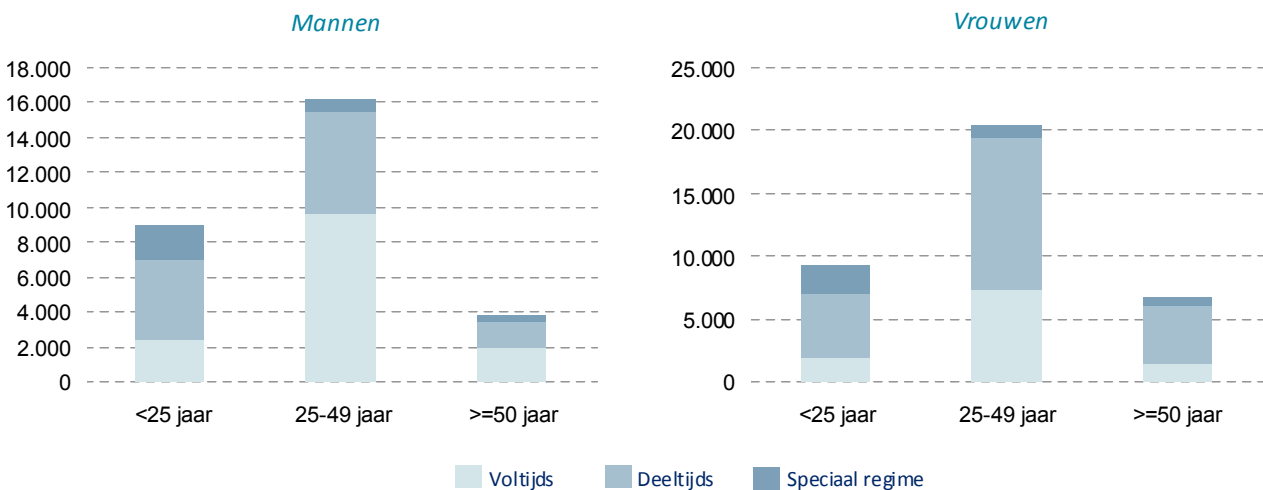
**Figuur 16** Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar arbeidsregime (2009)



**Figuur 17** Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Personen en VTE (2009)



**Figuur 18** Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar arbeidsregime, geslacht en leeftijd (2009)





Figuur 19 Loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar arbeidsregime en Resoc (2009)

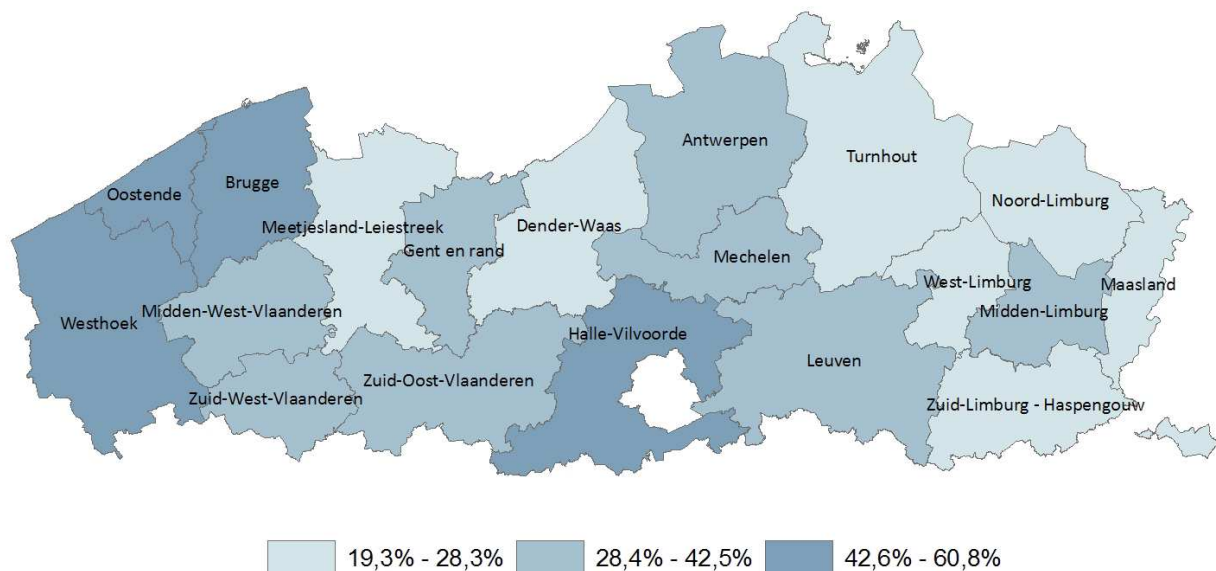
	Voltijds	Deeltijds	Speciaal
Antwerpen	3.984	7.702	1.152
Mechelen	945	1.612	260
Turnhout	960	2.323	716
<b>Prov. Antwerpen</b>	<b>5.888</b>	<b>11.637</b>	<b>2.128</b>
Halle-Vilvoorde	3.068	2.676	277
Leuven	1.310	2.442	328
<b>Prov. Vlaams-Brabant</b>	<b>4.378</b>	<b>5.118</b>	<b>606</b>
Brugge	3.546	1.964	387
Westhoek	1.579	1.082	459
Zuid-West-Vlaanderen	837	1.244	302
Oostende	2.092	1.198	153
Midden-West-Vlaanderen	438	634	210
<b>Prov. West-Vlaanderen</b>	<b>8.492</b>	<b>6.122</b>	<b>1.510</b>
Zuid-Oost-Vlaanderen	736	1.037	355
Dender-Waas	713	1.511	369
Gent en rand	2.092	2.465	365
Meetjesland-Leiestreek	370	718	220
<b>Prov. Oost-Vlaanderen</b>	<b>3.910</b>	<b>5.730</b>	<b>1.310</b>
Midden-Limburg	919	1.675	276
West-Limburg	163	510	106
Zuid-Limburg	345	865	343
Noord-Limburg	411	1.446	270
Maasland	251	626	83
<b>Prov. Limburg</b>	<b>2.090</b>	<b>5.122</b>	<b>1.077</b>
<b>Totaal</b>	<b>24.758</b>	<b>33.729</b>	<b>6.630</b>

Ruim de helft van de loontrekkenden is deeltijds aan de slag. Dit hangt samen met het groot aandeel vrouwen in de sector. Vrouwen kiezen namelijk vaker voor deeltijds werk.

Daarnaast valt ook op dat één op tien werknemers onder een speciaal regime werken bijvoorbeeld seizoenswerk. Dit aandeel ligt het hoogst bij de jongeren. Uitzendarbeid is niet in deze grafiek opgenomen omdat ze in de sociale zekerheidscijfers bij de uitzendsector gevoegd wordt.

Er zijn aanzienlijke verschillen tussen de regio's. In Brugge, Oostende, Westhoek en Halle-Vilvoorde zijn meer werknemers voltijds aan de slag dan in de andere regio's.

Figuur 20 Aandeel voltijds arbeidsregime in de loontrekkende werkgelegenheid in de sector: Indeling naar Resoc (2009)



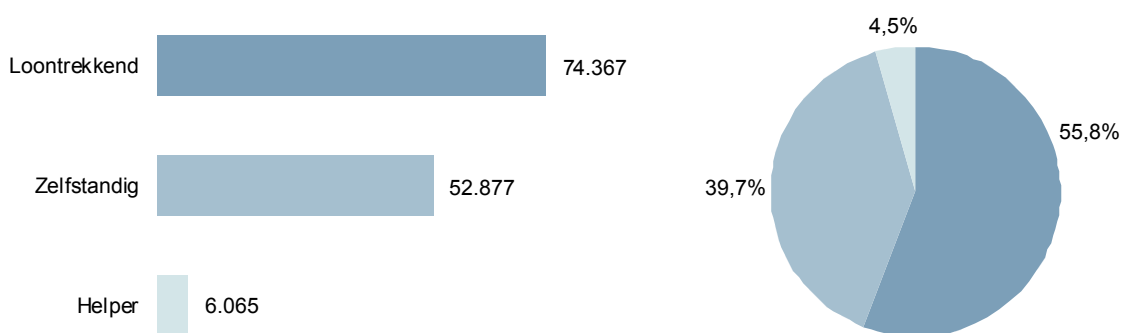
# JOBS

## Statuut

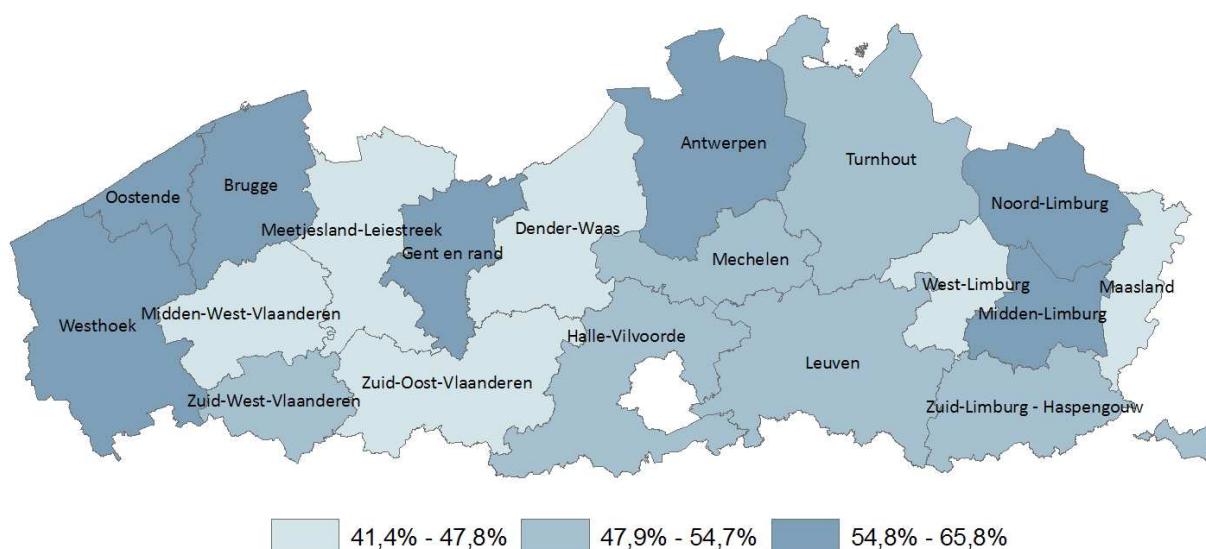
### Wat betekent deze indicator?

Jobs zijn het aantal vervulde arbeidsplaatsen in de in Vlaanderen gevestigde productie-eenheden. Een job kan als loontrekken- de, zelfstandige of helper ingevuld worden en hoofd- of bijberoep zijn. Arbeidsplaatsen van werknemers die afwezig zijn we- gens ziekte, verlof of tijdelijke werkloosheid worden ook geteld als jobs. Arbeidsplaatsen van werknemers in voltijdse loopbaan- onderbreking of tijdskrediet worden niet geteld als jobs.

**Figuur 21** Aantal jobs in de sector: Indeling naar statuut (2010)



**Figuur 22** Aandeel loontrekkende jobs in de sector: Indeling naar Resoc (2010)



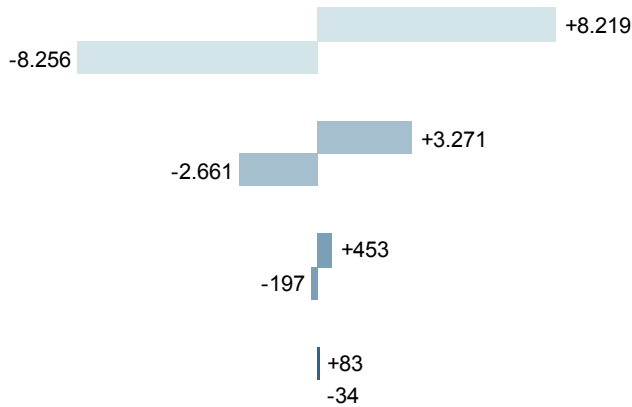
Er zijn ongeveer 1,4 loontrekkenden tegenover 1 zelfstandige. Dit wijst er op dat binnen de sector horeca en toerisme veel kleine ondernemingen actief zijn. Er zijn wel kleine regionale verschillen merkbaar. Het aandeel loontrekkenden is hoger in de regio's Westhoek, Oostende, Brugge, Gent en rand, Antwerpen en Noord- en Midden-Limburg.



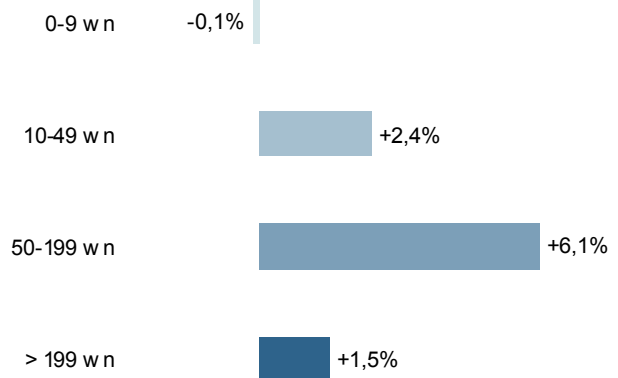
**Wat betekent deze indicator?**

Jobcreatie en -destructie worden gemeten als het verschil tussen het aantal jobs op 30 juni 2010 en 30 juni 2009 van een onderneming. Op vestigingsniveau wordt er meer dynamiek waargenomen dan op het niveau van de onderneming maar hier wordt geen rekening mee gehouden. Als het aantal arbeidsplaatsen in een onderneming op het eind van de periode groter is dan in het begin, is er sprake van jobcreatie. Als het aantal jobs op het einde kleiner is dan in het begin, spreken we van jobdestructie.

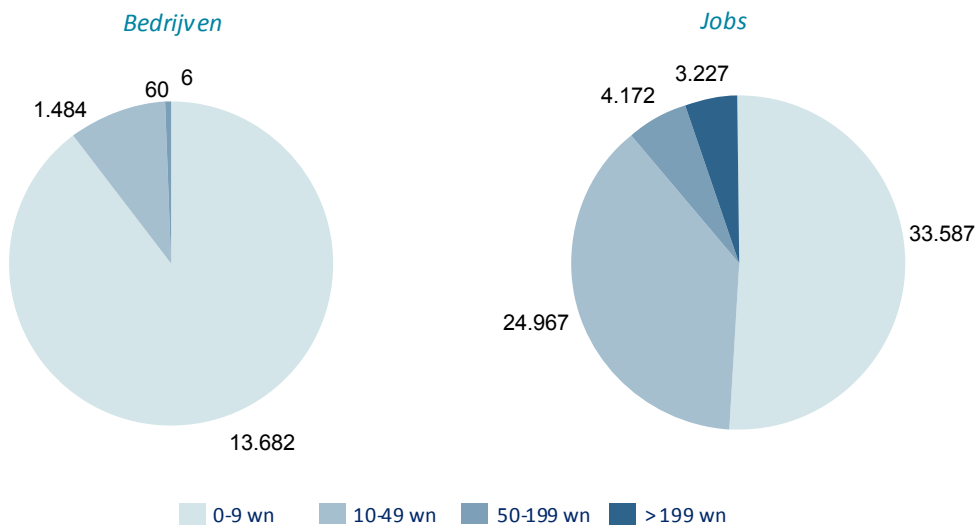
**Figuur 23** Jobcreatie en -destructie in de sector:  
Indeling naar bedrijfsgrootte (juni 2010 t.o.v. juni 2009)



**Figuur 24** Netto aangroei aantal jobs in de sector:  
Indeling naar bedrijfsgrootte (juni 2010 t.o.v. juni 2009)



**Figuur 25** Aantal bedrijven en aantal jobs in de sector: Indeling naar bedrijfsgrootte (juni 2010 t.o.v. juni 2009)



Achter de netto-evolutie van jobs gaat een ruimere dynamiek van jobcreatie en -destructie schuil. De sterkste dynamiek vindt plaats bij de kleinste bedrijven waar zowel veel jobs zijn gecreëerd als er zijn verdwenen. Er is een toename in de werkgelegenheid te zien bij de bedrijven met meer dan 10 werknemers, de grootste stijging wordt opgetekend door deze tussen 50 en 199 werknemers.

Kleine ondernemingen zijn in de ruime meerderheid en zorgen voor de helft van de tewerkstelling in de sector.



## JOBS

### Loontrekkende jobs

#### Wat betekent deze indicator?

Dit zijn de jobs die in loondienst worden uitgeoefend. Werknemers kunnen een job uitoefenen bij meerdere werkgevers. Arbeidsplaatsen ingevuld door uitzendkrachten worden geteld als jobs van het uitzendkantoor en niet van de onderneming waar ze effectief werken. Dit betekent dat het aantal jobs wordt onderschat indien veel gebruik gemaakt wordt van uitzendarbeid.

Het aantal loontrekkende jobs is het hoogst in Antwerpen, gevolgd door Brugge, Gent en rand, Halle-Vilvoorde, Leuven en Turnhout.

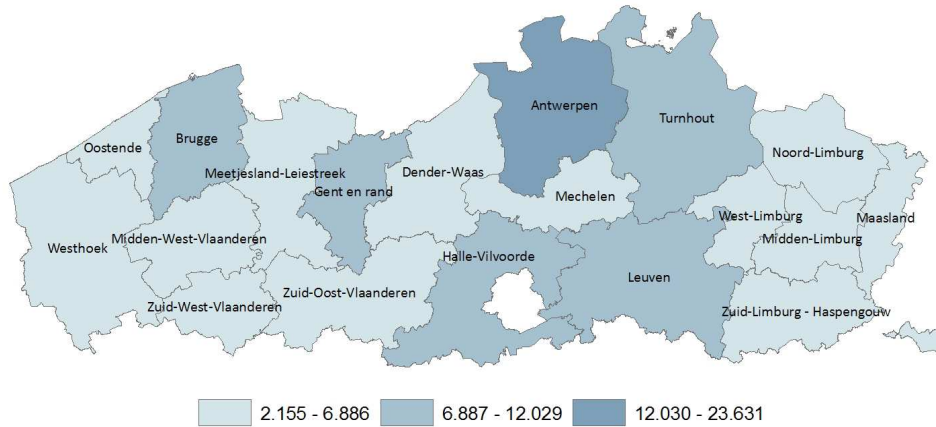
Relatief is de sector horeca en toerisme het sterkst in de Westhoek, Oostende, Brugge en Noord-Limburg.

De sector is in sommige regio's gegroeid en in andere erop achteruitgegaan. Een duidelijke daling is te zien in Meetjesland-Leiestreek, Mechelen en Zuid-Limburg - Haspengouw. In andere regio's gingen de horeca en toerisme er op vooruit: Zuid-West-Vlaanderen, Dender-Waas, Antwerpen en West-Limburg.

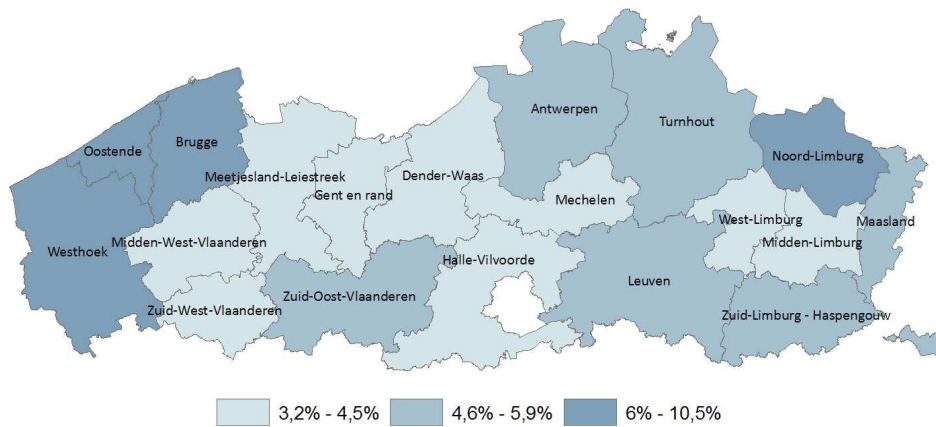




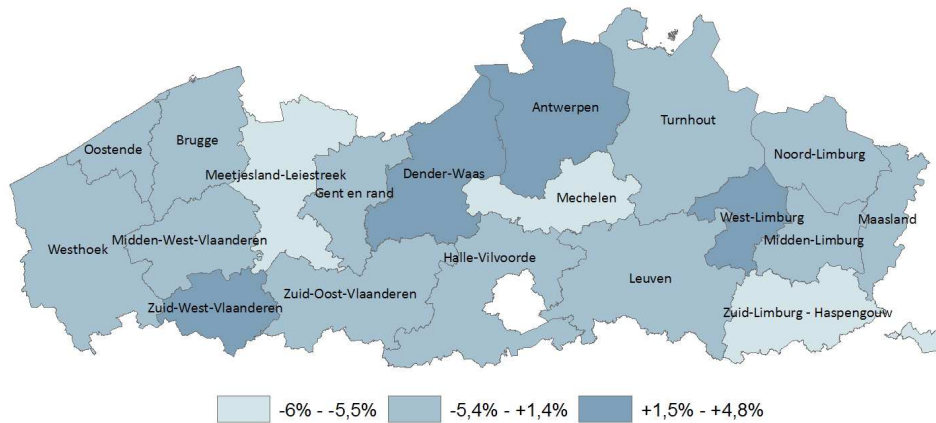
**Figuur 26** Aantal loontrekkende jobs in de sector: Indeling naar Resoc (2010)



**Figuur 27** Aandeel van de sector in het totaal aantal loontrekkende jobs: Indeling naar Resoc (2010)



**Figuur 28** Evolutie van het aantal loontrekkende jobs in de sector: Indeling naar Resoc (jaargemiddelde 2010 t.o.v. 2009)



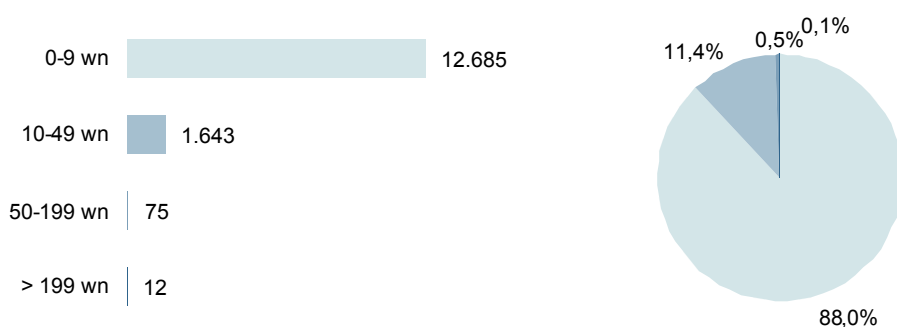
## BEDRIJVEN

### Vestigingsgrootte

#### Wat betekent deze indicator?

Een onderneming kan op één enkele plaats gevestigd zijn of meerdere vestigingen met personeel hebben. De ondernemingsgrootte wordt hier berekend op vestigingsniveau. Dit betekent dat grote bedrijven met meerdere vestigingen worden opgesplitst. Voor alle duidelijkheid spreken we dan ook over vestigingsgrootte. Dit betekent dat alle arbeidsplaatsen in Vlaanderen meegenomen worden, ook als de hoofdzetel van een onderneming buiten Vlaanderen gelegen is.

**Figuur 29** Aantal vestigingen in de sector: Indeling naar vestigingsgrootte (2010)

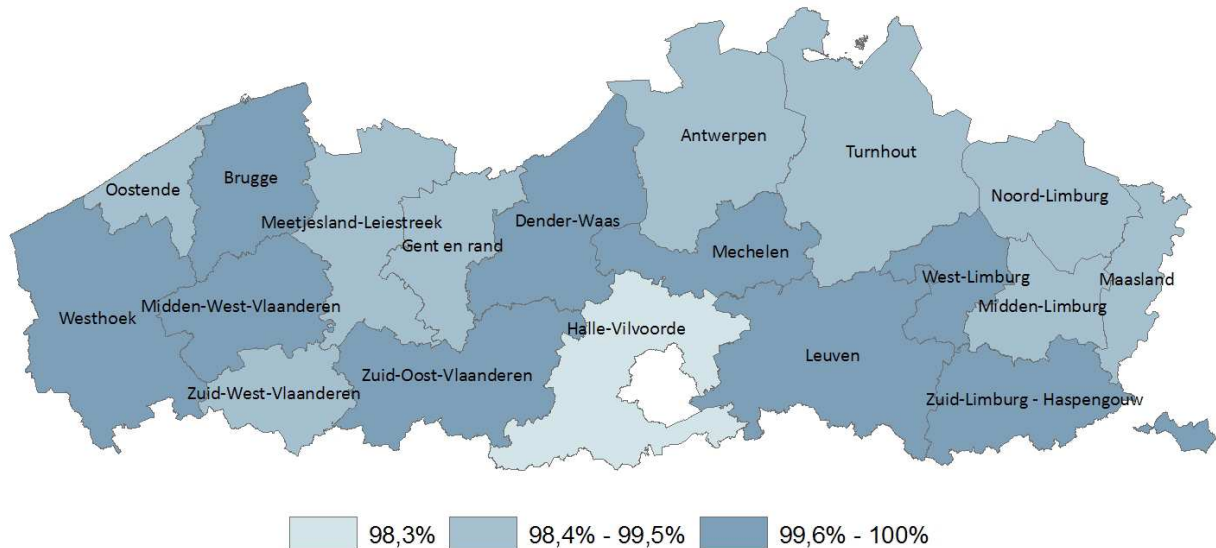


**Figuur 30** Aantal vestigingen in de sector: Indeling naar vestigingsgrootte en Resoc (2010)

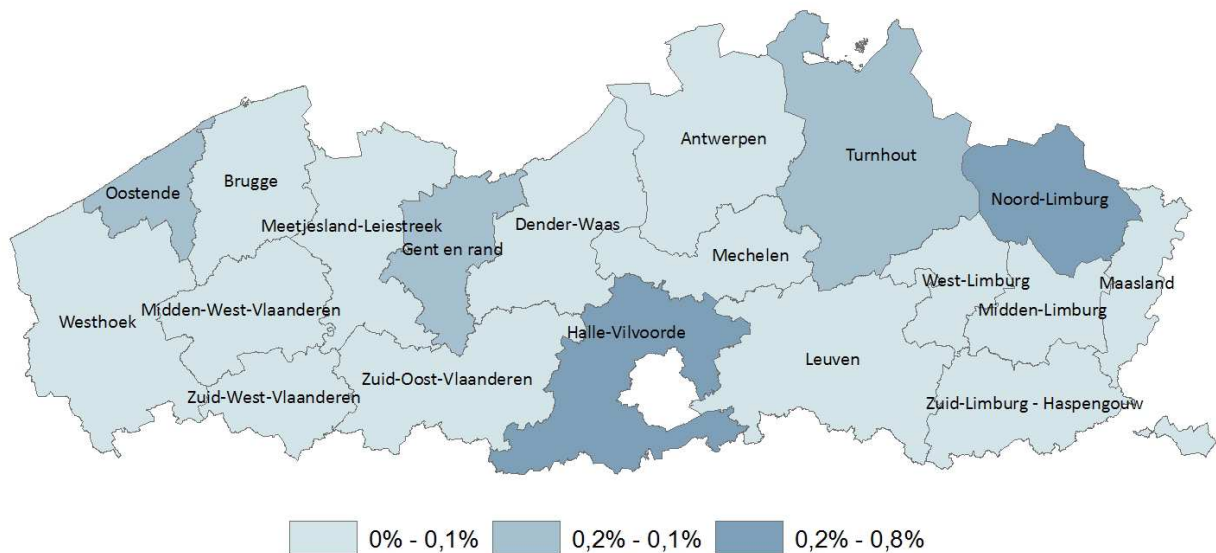
	0-9 wn	10-49 wn	50-199 wn	> 199 wn
Antwerpen	2.043	387	18	1
Mechelen	611	73	2	0
Turnhout	830	100	5	1
<b>Prov. Antwerpen</b>	<b>3.483</b>	<b>560</b>	<b>25</b>	<b>2</b>
Halle-Vilvoorde	801	110	11	5
Leuven	885	108	2	1
<b>Prov. Vlaams-Brabant</b>	<b>1.686</b>	<b>217</b>	<b>12</b>	<b>6</b>
Brugge	1.084	167	6	0
Westhoek	670	86	3	0
Zuid-West-Vlaanderen	548	70	4	0
Oostende	651	73	3	1
Midden-West-Vlaanderen	406	30	1	0
<b>Prov. West-Vlaanderen</b>	<b>3.359</b>	<b>425</b>	<b>16</b>	<b>1</b>
Zuid-Oost-Vlaanderen	658	51	1	0
Dender-Waas	705	78	1	0
Gent en rand	802	120	8	1
Meetjesland-Leiestreek	373	28	3	0
<b>Prov. Oost-Vlaanderen</b>	<b>2.537</b>	<b>277</b>	<b>13</b>	<b>1</b>
Midden-Limburg	496	69	6	0
West-Limburg	262	20	0	0
Zuid-Limburg	374	43	1	0
Noord-Limburg	257	17	1	2
Maasland	230	16	2	0
<b>Prov. Limburg</b>	<b>1.620</b>	<b>165</b>	<b>9</b>	<b>2</b>
<b>Vlaanderen</b>	<b>12.685</b>	<b>1.643</b>	<b>75</b>	<b>12</b>



**Figuur 31** Aandeel vestigingen met minder dan 50 werknemers: Indeling naar Resoc (2010)



**Figuur 32** Aandeel vestigingen met meer dan 199 werknemers: Indeling naar Resoc (2010)



In de sector horeca en toerisme zijn de kleine vestigingen ruim oververtegenwoordigd. Bijna 9 op 10 van de vestigingen stellen minder dan 10 werknemers te werk. In Halle-Vilvoorde en Noord-Limburg zijn er relatief meer grote vestigingen dan in de andere regio's.

\* Noot bij Figuur 30: door het afronden van de cijfers op het niveau van de regio, is de som van de regio's groter dan het totaal.

# VACATURES

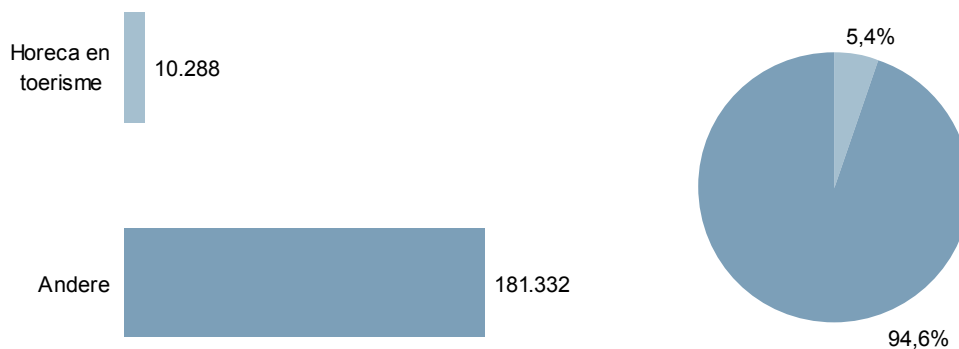
## Ontvangen door VDAB

### Wat betekent deze indicator?

Vacatures zijn openstaande arbeidsplaatsen waarvoor de werkgever op zoek is naar een kandidaat-werknemer. Werkgevers kunnen deze vacatures melden aan de VDAB. In de cijfers wordt enkel rekening gehouden met vacatures uit het normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU). Ook vacatures in het kader van tewerkstellingsmaatregelen worden buiten beschouwing gelaten. Tot slot zijn ook de vacatures in de sector uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling uit de cijfers gehaald.

De regionale verdeling is gebaseerd op de hoofdzetel van de onderneming. Over de plaats van tewerkstelling is er onvoldoende informatie beschikbaar. Vacatures 'buiten Vlaanderen' kunnen dus afkomstig zijn van ondernemingen met hoofdzetel in Brussel maar met vestigingen in Vlaanderen. Omgekeerd kunnen de ontvangen vacatures uit een regio eigenlijk tewerkstelling in een vestiging buiten deze regio betekenen.

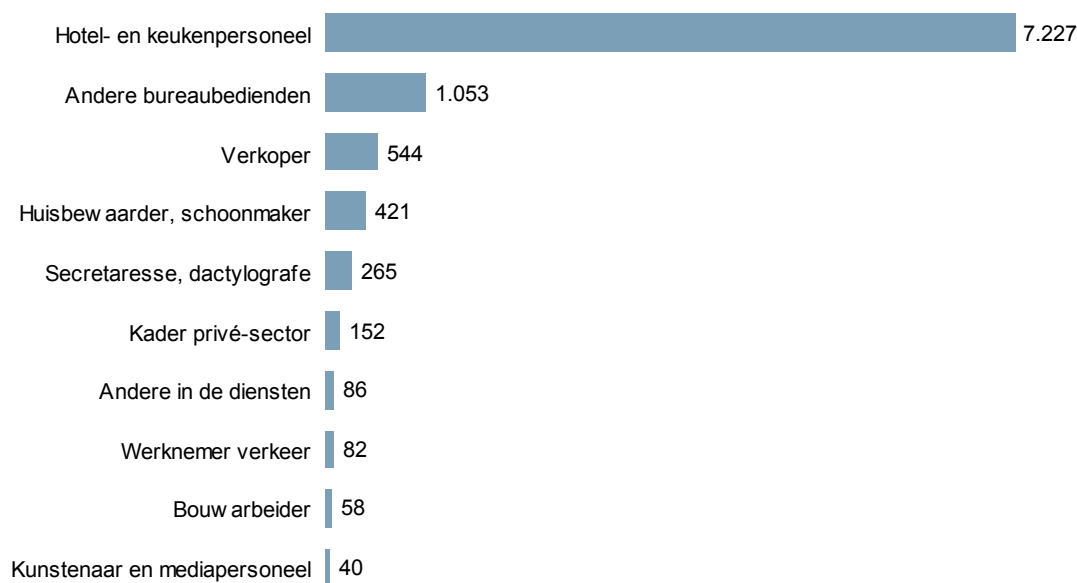
**Figuur 33** Aantal ontvangen vacatures in Vlaanderen: Aandeel van de sector (2010)



**Figuur 34** Vacaturegraad (openstaande vacatures t.o.v. loontrekkende jobs): Evolutie



**Figuur 35** Aantal ontvangen vacatures van de sector: 10 belangrijkste beroepsgroepen (2010)



5,4% van alle ontvangen vacatures komt uit de sector horeca en toerisme, dat is hoog in verhouding tot het aandeel van de sector in de binnenlandse werkgelegenheid.

Bij de vacaturegraad zetten we het jaargemiddelde van de openstaande vacatures af tegenover de som van het aantal loontrekkende jobs en de openstaande vacatures (volgens de definitie van het Steunpunt Werk en Sociale Economie). Deze indicator geeft dus het aandeel van de arbeidsplaatsen in de sector aan die niet ingevuld is. De vacaturegraad lag in het crisisjaar 2009 op 2,6%, wat een stuk lager dan de 3,5% van 2008. In 2010 bleef de vacaturegraad status quo.

Veruit de meeste vacatures betreffen hotel- en keukenpersoneel maar ook andere bureaubedienden worden geregeld gevraagd.

# VACATURES

## Ontvangen door VDAB

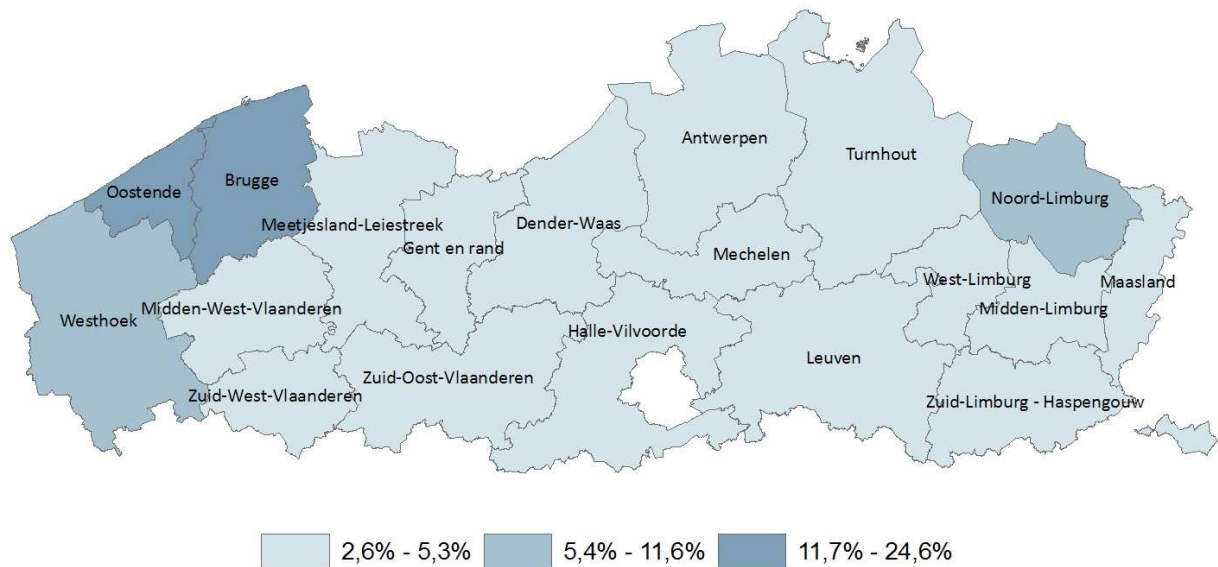
Figuur 36 Aantal ontvangen vacatures van de sector: Indeling naar Resoc (2010)

	Aantal vacatures
Antwerpen	1.307
Mechelen	466
Turnhout	517
<b>Prov. Antwerpen</b>	<b>2.290</b>
Halle-Vilvoorde	519
Leuven	580
<b>Prov. Vlaams-Brabant</b>	<b>1.099</b>
Brugge	1.421
Westhoek	557
Zuid-West-Vlaanderen	351
Oostende	983
Midden-West-Vlaanderen	166
<b>Prov. West-Vlaanderen</b>	<b>3.478</b>
Zuid-Oost-Vlaanderen	296
Dender-Waas	327
Gent en rand	762
Meetjesland-Leiestreek	114
<b>Prov. Oost-Vlaanderen</b>	<b>1.499</b>
Midden-Limburg	351
West-Limburg	101
Zuid-Limburg	167
Noord-Limburg	270
Maasland	90
<b>Prov. Limburg</b>	<b>979</b>
Buiten Vlaanderen	943
<b>Eindtotaal</b>	<b>10.288</b>

De provincie West-Vlaanderen is qua absolute aantallen de koploper. Antwerpen komt op de tweede plaats.

Het relatieve belang van de sector in het totaal aantal vacatures is het grootst in Oostende en Brugge, gevolgd door de Westhoek en Noord-Limburg.

Figuur 37 Aandeel ontvangen vacatures van de sector t.o.v. totaal aantal vacatures: Indeling naar Resoc (2010)



# KNELPUNTBEROEPEN

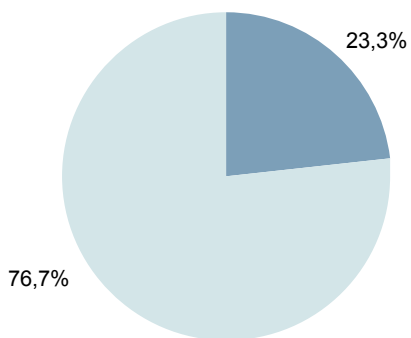
## Knelpuntvacatures

### Wat betekent deze indicator?

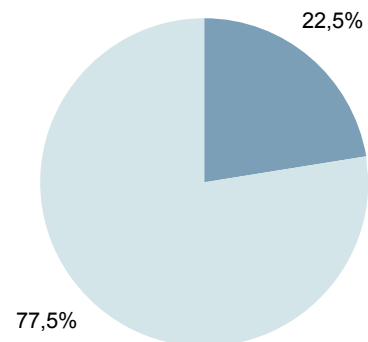
Niet elke vacature voor een knelpuntberoep geraakt moeilijk ingevuld. Bij de vacatures voor knelpuntberoepen waar het meer dan 90 dagen (of 3 maand) duurde voor ze ingevuld raakten, spreken we van knelpuntvacatures.

Ook hier is voor de regionale verdeling rekening gehouden met de regionale knelpunten die kunnen afwijken van de Vlaamse lijst van knelpuntberoepen.

**Figuur 38** Aandeel knelpuntvacatures in de sector (2010)



**Figuur 39** Aandeel knelpuntvacatures in alle sectoren (2010)

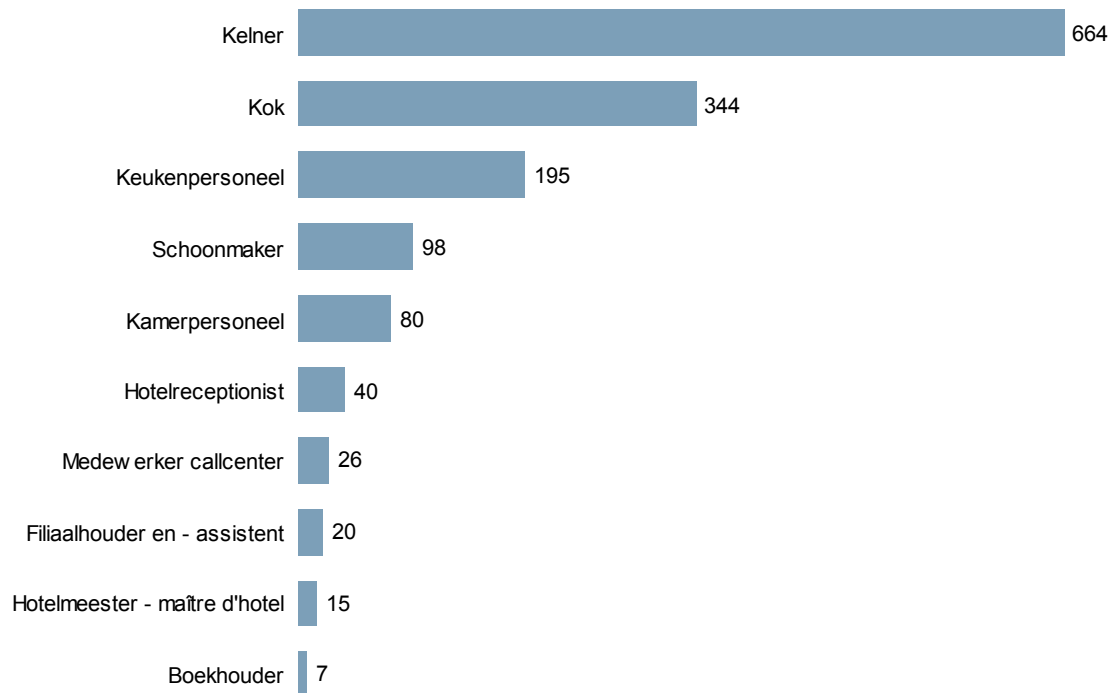


Geen knelpuntvacatures Knelpuntvacatures

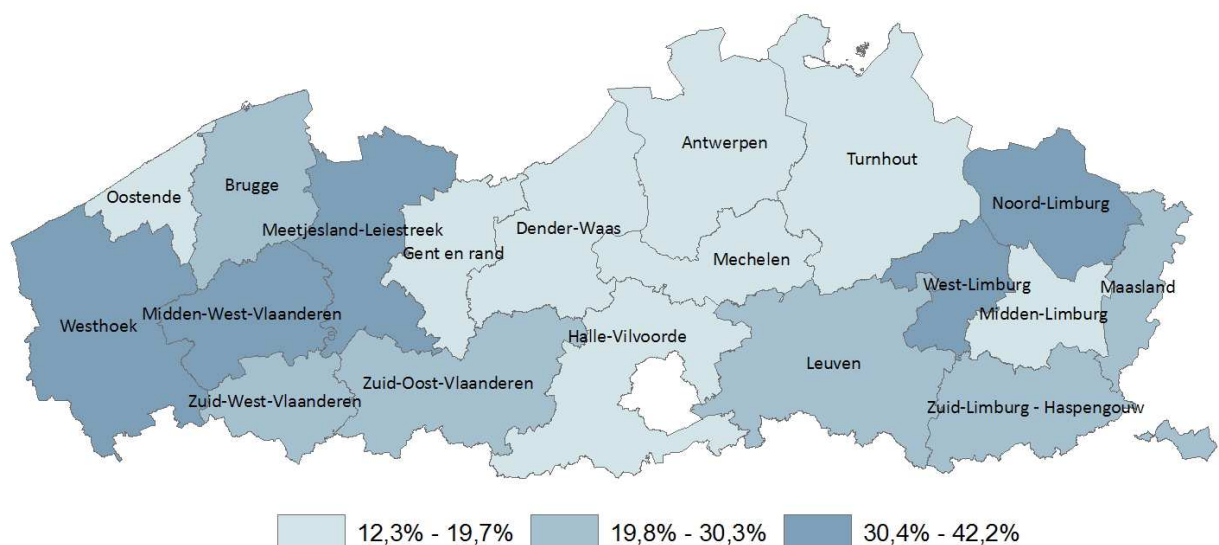
Bijna één vierde van de ontvangen vacatures in de sector horeca en toerisme zijn knelpuntvacatures, wat ongeveer gelijk is aan het gemiddelde over alle sectoren.

De meeste knelpuntvacatures zijn te vinden bij de beroepen kelner, kok en keukenpersoneel. Het aandeel van de knelpuntvacatures in het totaal aantal vacatures in de sector is in sommige regio's meer uitgesproken dan in andere. In de regio's Westhoek, Midden-West-Vlaanderen, Meetjesland-Leiestreek en West- en Noord-Limburg heeft men het moeilijker om de vacatures ingevuld te krijgen.

**Figuur 40** Aantal knelpuntvacatures in de sector: 10 belangrijkste clusters van knelpuntberoepen (2010)



**Figuur 41** Aandeel van de knelpuntvacatures in het totaal aantal vacatures van de sector: Indeling naar Resoc (2010)



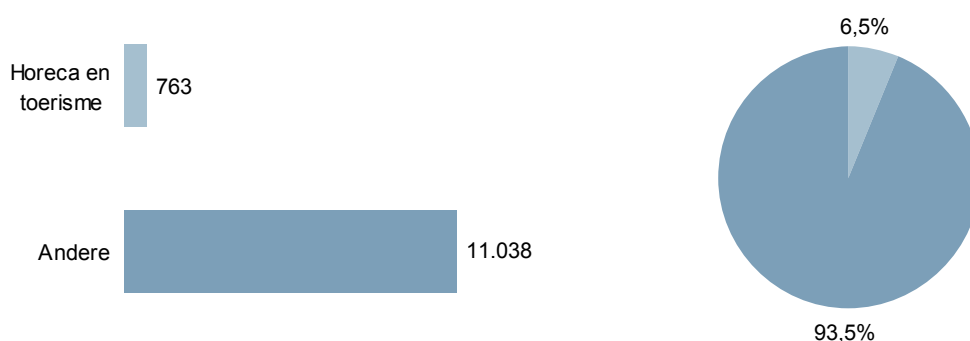
## REMEDIËRING

### Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming (IBO)

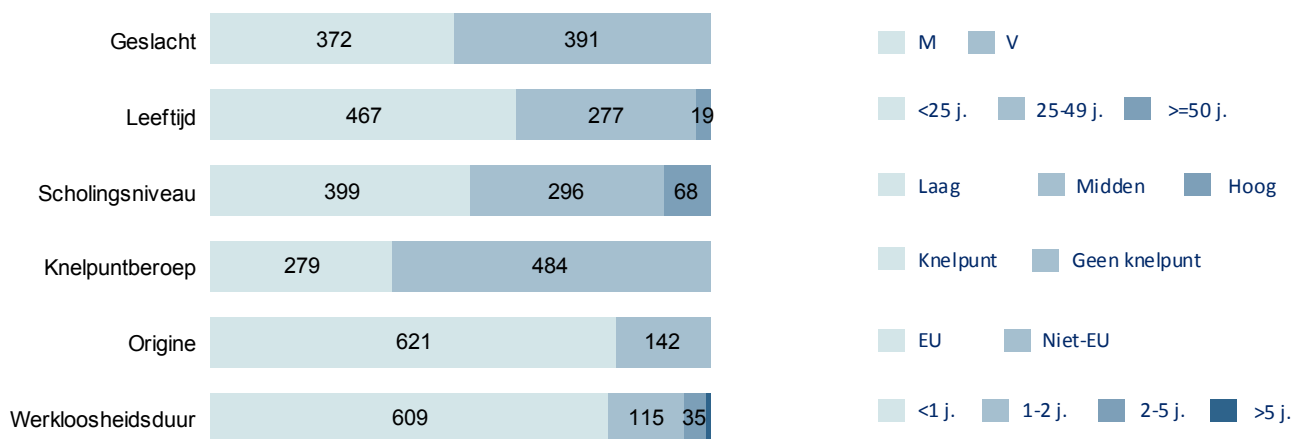
#### Wat betekent deze indicator?

De individuele beroepsopleiding in de onderneming is een opleiding waarbij een cursist op de werkplek wordt getraind en begeleid. Het bedrijf betaalt geen loon en RSZ, enkel een productiviteitspremie. Na deze opleiding is het bedrijf verplicht om de cursist aan te werven met een contract voor onbepaalde duur.

Figuur 42 Aantal gestarte IBO's in Vlaanderen: aandeel van de sector (2010)



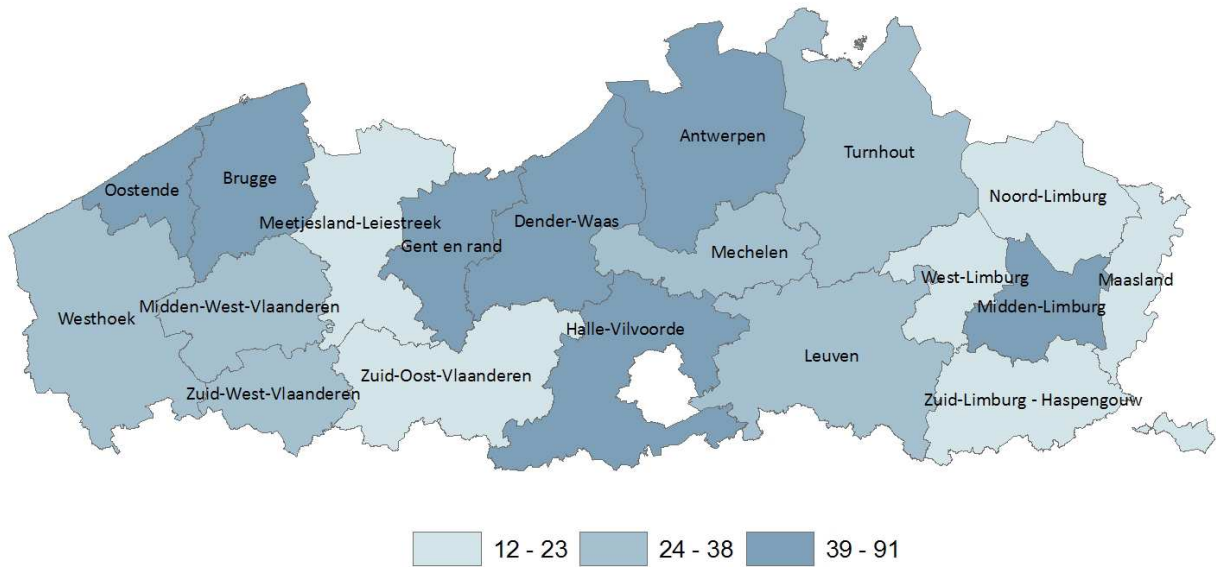
Figuur 43 Aantal gestarte IBO's in de sector: Indeling naar kenmerk (2010)



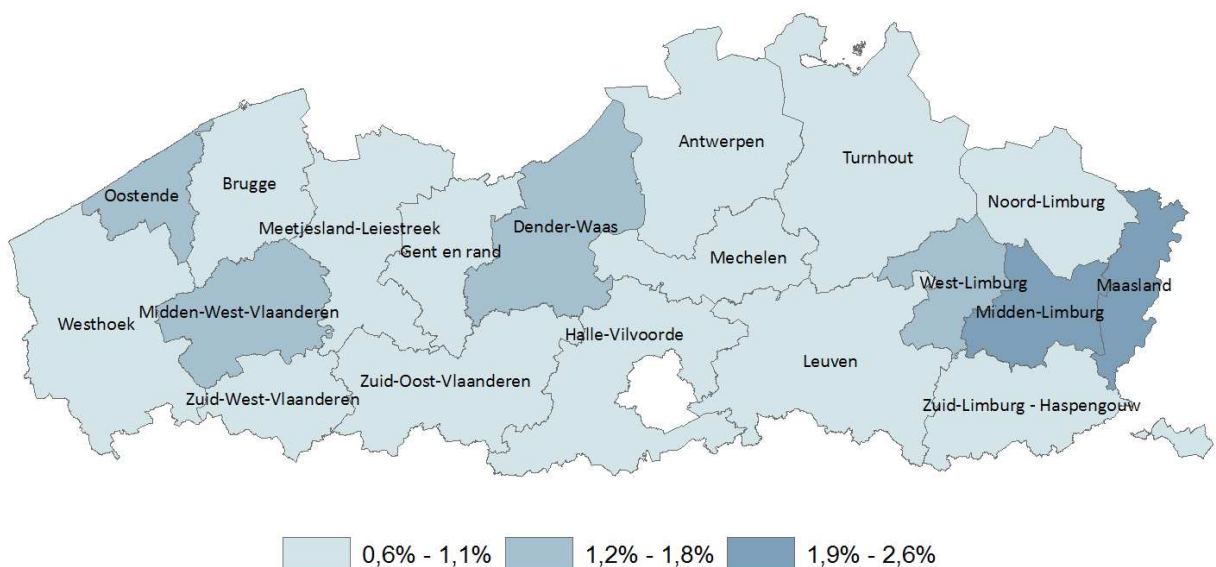
De sector horeca en toerisme is goed voor 6,5% van alle Individuele Beroepsopleidingen in de Onderneming (IBO). Tegenover het belang van de sector in de totale werkgelegenheid (4%) staan dus relatief veel IBO's. Er worden zowel mannen als vrouwen via IBO tewerkgesteld. De jongeren maken de meerderheid van de IBO's uit. Veel laaggeschoolden worden gevraagd maar ook middengeschoolden worden bereikt. Ook de allochtonen en langdurig werkzoekend lijken de weg te vinden naar IBO in deze sector. Slechts een minderheid van de IBO's gaat om knelpuntberoepen.



**Figuur 44** Aantal gestarte IBO's in de sector: Indeling naar Resoc (2010)



**Figuur 45** Aandeel van de gestarte IBO's t.o.v. aantal loontrekkende jobs in de sector: Indeling naar Resoc (2010)



# BIJLAGE

## Nace-codes

### Deze sector omvat:

#### NACE OMSCHRIJVING

55100	Hotels en dergelijke accommodatie
55201	Jeugdherbergen en jeugdverblijfcentra
55202	Vakantieparken
55203	Gites, vakantiewoningen en -appartementen
55204	Gastenkamers
55209	Vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf, n.e.g.
55300	Kampeerterreinen en kampeerauto- en caravanterreinen
55900	Overige accommodatie
56101	Eetgelegenheden met volledige bediening
56102	Eetgelegenheden met beperkte bediening
56210	Catering
56290	Overige eetgelegenheden
56301	Cafés en bars
56302	Discotheken, dancings en dergelijke
56309	Andere drinkgelegenheden
79110	Reisbureaus
79120	Reisorganisatoren
79901	Toeristische informatiediensten
79909	Overige reserveringsactiviteiten

